

درد شکم

واحد آموزش به بیمار بیمارستان آموزشی درمانی

پژوهشی امام خمینی (ره) شیروان

تهیه کننده: محبوبه باقری

کارشناس پرستاری بخش اطفال

تایید شده توسط دکتر رفیعی (متخصص اطفال)

اردیبهشت ۱۴۰۳

6 کد سند: p-mn-034

تعریف: درد شکم هر گونه دردی در محوطه شکمی از زیر دنده ها تا بالای لگن و در دو طرف تا پهلوها را شامل می شود.

درد های شکمی یکی از مشکلاتی است که در کودکان بیشتر از ۴ سال به دلیل توانایی در بیان مشکل به صورت شایع تر مشاهده می شود. اما در سنین کمتر با گریه کردن و امتناع از غذا خوردن و بازی کردن خود را نشان می دهد.

علل ایجاد درد شکم

سابقه قبلی و داروهایی که براساس سن و جنسیت بیمار، مصرف می کند و همچنین براساس ماهیت درد و مدت و شدت درد و محل درد و سایر موارد علل مختلفی برای درد شکم مطرح می شود. در این بین درصد قابل توجهی از موارد درد شکم ممکن است در

نهایت بدون تشخیص

بهبود یابد اما از آنجا که

بعضی از علل درد شکم

می تواند ناشی از علل

خطرناک و کشنده باشد

لازم است که بیمار

حتما در مواردی که

احتمال خطر مطرح است

به سرعت با پزشک

مشورت کنند.

نشانه هایی که باید هنگام دل درد کودکان جدی گرفته شود و سریع تر به اورژانس مراجعه شود:

• تب

1

(درد به همراه تب که معمولا نشان دهنده وجود عفونت داخل بدن است)

• **درد بسیار شدید**

(دردی است که کودک

نمی تواند به هیچ عنوان آرام شود

و مدام در حال گریه کردن است.

در این مواقع بهتر است بجای

انجام درمان های خانگی به

پزشک مراجعه کنید تا معاینات لازم را برای فرزند شما انجام دهد)

• **استفراغ سبز رنگ**

(گاهی اوقات در کودکان می تواند نشان از انسداد روده در آنها

باشد. به طور کلی دل دردی که همراه با این نشانه باشد، به هیچ

عنوان نباید از آن چشم پوشی کرد.)

• **مشکل در ادرار کردن**

(گاهی کودک شما هنگام ادرار کردن گریه می کند و اذیت

می شود یا احساس سوزش یا درد دارد، در این مواقع می توان درد

شکمی را به عفونت دستگاه ادراری مرتبط دانست. برای تایید این

احتمال می بایست به پزشک مراجعه شود.)

• **کاهش وزن**

(زمانی که کودک دچار درد شکمی شده و وزن زیادی را در این

مدت از دست داده است، باید توسط پزشک معاینه شود.)

• **تهوع و استفراغ**

2

شود و از غذاهای چرب و سرخ کردنی و فست فود و نوشیدنی های کافئین دار چای و قهوه و کاکائو و نوشیدنی های گاز دار و آب میوه های صنعتی اجتناب کنید. مایعات (آب و آبمیوه طبیعی) به او بدهید و کودک را تشویق کنید تا مدفوع کند .

اگر فرزند شما دچار یبوست شده است به او غذاهای حاوی فیبر بدهید تا مشکل او برطرف شود. در صورتی که پس از انجام اقدام حمایتی فرزند شما بهتر نشود یا دل درد او همراه با علائمی جدیدتر، مانند تب و استفراغ و اسهال و... بروز کرد، می بایست به پزشک مراجعه کنید.

قبل از این که دارویی برای برطرف شدن درد شکمی کودک به وی بدهید حتما از پزشک مشورت بگیرید. توجه کنید مسکن ها ممکن است درد بیمار را مخفی کنند و حتی درد را بدتر کنند و نیز مانع تشخیص سریعتر بیماری می شود.

منابع:

شکم دردهایی که ۳ ماه به درازا بکشد مزمن است و علت آن میتواند دیابت و یبوست هم باشد.

در صورتی که سه بار یا بیشتر در مدت ۳ ماه طول بکشد دل درد مکرر نامیده می شود.

*توجه: بخاطر داشته باشید تشخیص دردشکم حتما باید توسط پزشک صورت بگیرد چرا که برخی از این دل دردها مهم و اورژانسی هستند.

روش های تشخیصی

تشخیص علت درد شکم به این علت که در محدوده شکم عناصر و ارگان های مختلف در کنار هم به صورت فشرده قرار گرفته اند و بیماری های هر کدام بر دیگری تاثیر می گذارد کاری مشکل بوده و اغلب نیاز به استفاده وسیع از امکانات آزمایشگاهی و تصویربرداری و مشاوره با متخصص های مختلف می باشد و این بررسی ها طبیعتا در ابتدا معطوف به بررسی علل خطرناک و سپس یافتن علت نهایی می باشد.

اقدام حمایتی:

در مواردی که علل خطرناک مطرح نیست و علائم هشدار وجود ندارد بهتر است در این مواقع جهت کاهش درد، کودک شما

استراحت کند رژیم غذایی کم حجم، کم چرب، کم ادویه استفاده

- استفراغ خونی
- مدفوع خونی
- یبوست
- اسهال شدید
- ناتوانی در خوردن غذا
- وجود هرگونه حساسیت در لمس و ورم و سفتی شکم
- درد در زمینه صدمات وارده به شکم
- و...

این نکات و نشانه های ذکر شده از آن دسته از مواردی است که اهمیت بسیار بالایی دارد، اما به این منظور نیست که نشانه های دیگری که همراه درد شکمی مداومت داشته باشد را نباید در کودک خود جدی بگیرید.

به هنگام بروز درد شکمی برای رسیدن به تشخیص بیماری، تعیین و شروع درمان باید ناراحتی های دیگر بیمار را نیز بررسی و محل درد را در شکم مشخص کرد.

همراه بودن درد با علائم دیگر همچون تهوع، استفراغ و تب می تواند در شناسایی عامل درد، کمک بسزایی کند. برای مثال تهوع و استفراغ همراه با درد ناحیه تحتانی و سمت راست شکم، می تواند نشانه آپاندیسیت باشد.